

24.11.2020

KOSTRA 2020

Rettleiing skjema 1: Personell og verksemd i den kommunale helse- og omsorgstenesta

Nytt i 2020-rapporteringa:

- 2-1 Legar: Legar utan avtale er fjerna frå matrisa der det skal rapporterast timeverk i løpet av ei gjennomsnittleg veke ved utgangen av året.
- 3-3 Fysioterapeutar: Det blir spurd om omdisponering av fysioterapeutar grunna korona. Kommunane skal svare på om kommunalt tilsette fysioterapeutar og fysioterapeutar med driftsavtale har vore omdisponert grunna korona, og eventuelt kva for ein type arbeid dei har vore omdisponert til. I tillegg skal ein anslå talet på årsverk som blei omdisponert for kommunalt tilsette fysioterapeutar og fysioterapeutar med driftsavtale.
- 4-1 Jordmødrer: Spørsmål om samarbeid om og kjøp av jordmøntenester er splitta slik at det nå er eit eige spørsmål om kommunen/bydelen har eit formalisert samarbeid med andre kommunar/bydelar.
- 4-5 Fordeling av årsverk i helsestasjons- og skulehelsetenesta: Fordelinga på deltenester har fått tre nye kategoriar. Svangerskaps- og barselomsorgstenesta og helsestasjon 0-5 år er delt i to. I tillegg er det oppretta ein ny kategori som heiter resterande årsverk.
- 4-5 Fordeling av årsverk i helsestasjons- og skulehelsetenesta: Det blir spurd om helsestasjons- og skulehelsetenesta til kommunen har avgitt personell grunna korona, og eventuelt kva type arbeid det har blitt avgitt til og kva personell det omfatta. I tillegg skal ein gi eit anslag på talet på årsverk som har blitt avgitt til koronaretta arbeid eller andre oppgåver.
- 5-2 Frisklivssentral: Det er inga utvida kartlegging av frisklivs-, lærings- og meistringstilbod i årets skjema. Det årlege spørsmålet om kommunen har frisklivssentral har blitt erstatta med spørsmål om kommunen sine innbyggjarar har tilgang til frisklivssentral i eigen eller annan kommune.
- 7 Psykologar i den kommunale helse- og omsorgstenesta: Dette er ein ny del i årets skjema. Kommunane skal svara på spørsmål om kommunen/bydelen har tilsett eigen psykolog eller har kjøpt tenesta av andre, kva for nokre oppgåver arbeidet til psykologen/psykologane er innretta mot. Det blir også spurd om psykologar i den kommunale helse- og omsorgstenesta har vore omdisponert grunna korona, og eventuelt kva type oppgåver det omfatta.

Oversikt over dei funksjonane som personellet i skjema 1 skal fordelast på

Funksjonane i KOSTRA tek sikte på å fange opp bestemte *aktivitetar eller tenester* i kommunen, uavhengig av korleis kommunen har *organisert* dette arbeidet. I nokre kommunar kan ansvaret for enkelte av dei tenestene som skjema 1 omfatar, vere lagt til andre etatar enn helse- og omsorgstenesta, som NAV og teknisk sektor. I så fall må ein også trekkje med aktuelle data frå desse etatane for å sikre at skjema 1 skal gi eit komplett bilete av verksemda til kommunen på feltet. Spesielt vil dette gjelde data om *miljøretta helsevern*. Sjå elles definisjonane nedanfor.

Om forholdet mellom rekneskapsføring av lønn og føring av timeverk i skjema 1. I KOSTRA gjeld i fleire tilfelle strengare krav til fordeling av timeverk enn ved fordeling av lønn. Dette gjeld ikkje minst i skjema 1. Når det gjeld fordeling av løn, viser me til Kommunal- og moderniseringsdepartementet sine retningslinjer for [rekneskapsrapportering](#). Denne forskjellen mellom føring av rekneskap og personell heng saman med at det så langt ikkje har vore mogleg å implementere KOSTRA-funksjonane fullt ut i lønns- og personellsystema i kommunane.

Funksjonar dekte av den kommunale helse- og omsorgstenesta	Følgjande funksjonar utgjer KOSTRAS kontoplan for utgifter til den kommunale helse- og omsorgstenesta. Funksjonane er grunnlaget for å fordele timeverk, knytt til funksjonane som <i>kvar enkelt tilsett</i> faktisk utfører, uavhengig av rekneskaps plassering. 241: <i>Diagnose, behandling, re-/habilitering.</i> Timeverk til fengselshelseteneste og legevakt skal <i>ikkje</i> inkluderast i KOSTRA. 232: <i>Førebygging, helsestasjons- og skulehelseteneste:</i> Funksjonen omfattar all helsestasjonsteneste og all skulehelseteneste (grunnskule og vidaregåande skule). Dette omfattar også foreldrerettleiingsgrupper, anna grupperetta helsestasjonsteneste, jordmorteneste og svangerskapskontroll. 233: <i>Anna førebyggjande helsearbeid.</i> Miljøretta helsevern, bedriftshelseteneste og anna førebyggjande arbeid etter helse- og omsorgstenesteloven. Døme er frisklivssentralar, reisevaksinering og flyktninghelseteneste. Smittevernberedskap og tiltak som t.d. smittesporing, testing og telefonsteneste (t.d. i samband med korona). Sosialt førebyggjande arbeid skal ikkje registrerast på skjema 1.
	253: Helse- og omsorgstenester i <i>institusjon</i>: Her registrerer me verksemda til legar og fysioterapeutar i institusjonar for helse- og omsorgstenester. Timeverk av andre yrkesgrupper i den kommunale helse- og omsorgstenesta som gir tenester retta mot institusjonar, skal <i>ikkje</i> rapporterast i skjema 1. SSB hentar årsverkstal for desse yrkesgruppene frå A-ordninga. Alle timeverka for legar og fysioterapeutar som er knytte til institusjonar for helse- og omsorgstenester skal registrerast på denne funksjonen. Dette gjeld sjølv om desse arbeidsoppgåvene i natur kan høyre inn under dei andre funksjonane i skjema 1 (til dømes diagnose, behandling og re-/habilitering). 256: <i>Tilbod om augeblikkeleg hjelp døgnoophald i kommunane.</i> (Nokre stader kalla KAD.) Dette gjeld både tilbod om augeblikkeleg hjelp døgnoophald i kommunane for somatikk (tredde i kraft frå 1.1.2016) og for rus og psykisk helsevern (frå 1.1.2017) etter helse- og omsorgstjenesteloven §. 3-5. Døgnpost for koronapasientar skal førast på f256.
	120: <i>Administrasjon:</i> Ved plassering av personell under denne funksjonen bruker me definisjonen av administrative funksjonar som er etablert i KOSTRA. Funksjonen skal berre omfatte sektorleiing, altså leiing av fleire etatar, avdelingar, institusjonar, bydelar osv. Eit eksempel på sektorleiing er helsesjef inklusiv vedkommande sin kontorstab. Dette inneber at delar av årsverk som er knytte til administrering av tenestestad (t.d. eit legekantor) <i>ikkje</i> blir definert som administrasjon, men som ein del av den funksjonen som blir administrert ved legekantoret (altså funksjonen «diagnose, behandling, re-/habilitering»). Fagstillingar som utøver leiing i forhold til ein profesjon (som kommunelege I og sjefsfysioterapeut), skal plasserast under den aktuelle tenesteytande funksjonen og <i>ikkje</i> funksjon 120. Unntak blir gjort dersom vedkommande samtidig har eit overordna styringsansvar for større delar av tenesteapparatet, t.d. som helsesjef. Dersom ein person <i>både</i> utfører sektorleiing og tenesteyting, skal timeverka til vedkommande fordelast mellom funksjon 120 og den/dei aktuelle tenestefunksjonane.

Definisjon av aktuelle yrkesgrupper.

Yrkesgrupper: Det er *utdanning* som er kriteriet for klassifiseringa av tilsette.

Lege	Person med medisinsk embetseksamen og som har lisens eller autorisasjon frå Helsedirektoratet.
Næringsdrivande legar med fastlegeavtale	Sjølvestendig lege som har avtalt med ein kommune om å vere med i fastlegeordninga. Omfattar også legar med kombinasjon av fastlønna deltidsstilling og privat praksis under fastlegeordninga. Offentlig legearbeid som blir utført av næringsdrivande lege med fastlegeavtale på fast timebasis i t.d. skule- eller helsestasjonstenesta blir rekna som arbeid utført av næringsdrivande lege med fastlegeavtale. Ved suspensjon frå fastlegeordninga blir privatpraktiserande legar førte under denne kategorien. Berekning av timar per veke for næringsdrivande fastlegar tek utgangspunkt i at ein full heimel blir rekna som 37,5 timar per veke. Timar til offentlege legearbeid skal først i samsvar med avtalene som gjeld mellom kommunen og den enkelte lege på dei relevante funksjonane i KOSTRA skjema 1. Timeverk til kurativt arbeid skal først på funksjon 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering. Til dømes: Ein lege som arbeider i full heimel og har avtale med kommunen om tilsyn ved sjukeheimen 1 heil dag i veka skal først på følgjande måte: - Ein dag i veka, 7,5 timar, skal først under funksjon 253 Helse- og omsorgstenester i institusjon - Dei resterande 30 timane skal først under funksjon 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering - Totalt gir dette 37,5 timer i veka, altså ein heil heimel Dersom legen har avtale med kommunen om andre oppgåver enn tilsyn ved sjukeheim, til dømes helsestasjons- eller skulehelseteneste, skal dette først på dei tilhørande funksjonane etter same prinsipp. Eit kurativt årsverk for ein fastlege må ta utgangspunkt i opningstida på legekontoet i løpet av ei vanleg arbeidsveke. Når ein fastlege inngår individuell avtale med kommunen skal samstundes opningstid og telefontilgjengelegheit vere fastsett i avtalen. Per 01.01.2013 inneber full tids kurativ verksemd ei gjennomsnittleg opningstid på minst 28 timar per veke, 44 veker i året. Ei eventuell kommunal oppgåve som sjukeheim eller helsestasjon mfl. vil normalt ta frå fastlegen inntil 1 arbeidsdag per veke frå den kurative praksisen. Dei timar/veke fastlegen utfører kommunale oppgåver vert ført inn under andre funksjonar i skjemaet (pleie/omsorg, helsestasjon, mfl.). Etter prinsippet frå tidlegare registreringar om at overtid ikkje skal reknast med, inneber dette at ein kurativ fastlegepraksis aldri kan teljast å overstige 37,5 timar/veke. Kommunar med mindre enn 5 000 innbyggjarar kan få eit utjamningstilskott etter reglar spesifiserte i "Forskrift av 29.08.2012 om fastlegeordning i kommunane". Ved berekning av storleiken på heimelen til legen oppjusterer i så fall kommunen timetalet i samsvar med utjamningstilskottet.
Kommunalt tilsett fastlege	Lege som er tilsett med avtale om fast løn i ei fastlegestilling, eventuelt i kombinasjon med ansvar for offentlig legearbeid som til dømes helsestasjons- og/eller skulehelseteneste .
Turnuslege	Medisinsk kandidat med mellombels lisens som avtener obligatorisk turnusteneste i allmennpraksis eller ved sjukehus for å få rett til autorisasjon.

Fysioterapeut	Ein person som har offentleg autorisasjon/godkjenning som fysioterapeut frå Helsedirektoratet.
Avtalefysioterapeut	Fysioterapeut som har driftsavtale med ein kommune. Driftstilskott er gruppert i ei klasse. Synonym: Fysioterapeut med avtale om driftstilskott (med kommune).
Fastlønna fysioterapeut	Fysioterapeut som er tilsett i ein kommunal stilling, i heiltid eller deltid.
Turnuskandidat (fysioterapeutar)	Person med fysioterapiutdanning som avtener praktisk teneste i den kommunale helse- og omsorgstenesta eller ved sjukehus for å oppnå rett til autorisasjon
Helsesjukepleiar	Offentleg godkjend sjukepleiar med spesial-utdanning i helsefremjande og førebyggjande arbeid retta mot barn, unge og familiane deira.
Psykolog	Ein person som har gjennomført profesjonsstudiet i psykologi og har offentleg godkjent autorisasjon
Jordmor	Offentleg godkjend sjukepleiar med toårig spesialisering i svangerskapsomsorg, fødselshjelp og kvinnehelse.

Generelt om utfyllinga av skjema 1. Personell og verksemd i den kommunale helse- og omsorgstenesta

Den kommunale helse- og omsorgstenesta	Den delen av helse- og omsorgstenesta som kommunane har ansvaret for etter lov av 24.06.2011nr. 30, om kommunale helse- og omsorgstenester m.m. (helse- og omsorgstenestelova). Den omfattar helsefremjande og førebyggjande helsearbeid, diagnose og behandling, habilitering/rehabilitering samt helse- og omsorgstenester i institusjon eller heimen.
--	---

Skjema 1 består av 7 delar:

- Del 1. Generelle opplysningar om kommunen og utfyllar.
- Del 2. Legar – Omfattar avtala timeverk av legar og talet på legar. Timeverk av legar i helsestasjons- og skulehelsetenesta skal førast på dette delskjemaet.
- Del 3. Fysioterapeutar – Omfattar avtala timeverk av fysioterapeutar samt spørsmål om talet på avtaleheimlar for fysioterapeutar. Timeverk av fysioterapeutar i helsestasjons- og skulehelsetenesta skal førast på dette delskjemaet.
- Del 4. Helsestasjons- og skulehelsetenesta – Omfattar spørsmål om organisering av jordmortenesta, aktivitet i helsestasjons- og skulehelsetenesta, samarbeid med andre aktørar og fordeling av årsverk innan tenesta.
- Del 5. Anna førebyggjande arbeid.- Omfattar spørsmål om organisering av anna førebyggjande arbeid og ei utvida kartlegging av frisklivssentralar.
- Del 6. Re-/habilitering og samhandling – Omfattar spørsmål om organisering av re-/habilitering og koordinerande eining.
- Del 7. Psykologar i den kommunale helse- og omsorgstenesta – Omfattar spørsmål om psykologar er tilsett eller kjøpt, kva type oppgåver psykologane sitt arbeid er retta mot. Inneheld òg spørsmål om psykologar i den kommunale helse- og omsorgstenesta har vore omdisponert grunna korona, og eventuelt kva type oppgåver det omfatta.

Del 2 og 3. Legar og fysioterapeutar

Talet på timar per veke: Det er *avtalte timar* og ikkje utførte timar som skal registrerast. Registreringa skal gjelde for ei *representativ veke ved utgangen av året*. Timetalet skal rapporterast med to desimalar. Overtid skal *ikkje* reknast med.

For registrering av talet på timar per veke utført av privatpraktiserande fastlegar, blir det vist til definisjon av næringsdrivande legar med fastlegeavtale under avsnittet "Definisjon av aktuelle yrkesgrupper".

Personar på **engasjement** eller **arbeidsmarknadstiltak** skal takast med.

Fråvere

Langtidsfråvere: Tilsette som har vore fråverande samanhengande i fire månader eller meir pga. permisjon/ sjukdom, skal ikkje reknast med. I staden skal eventuelle vikarar som erstattar desse, bli tekne med.

Vikarane vert registrerte på grunnlag av eigen utdanning.

Korttidsfråvere: Tilsette med kortare fråvere enn fire månader skal reknast med. Eventuelle vikarar for desse skal ikkje registrerast.

Talet på legar i den kommunale helse- og omsorgstenesta: Her tel me talet på legar som har sitt verke i kommunen. Det er viktig at kvar enkelt lege berre blir telt ein gong. Legar i kombinasjonar av deltidsstillingar som til saman utgjør ei heiltidsstilling blir talde ein gong som fulltidsyssest. Turnuslegar skal også reknast med her.

Ved **interkommunalt** samarbeid om t.d. legetenester, augeblikkeleg hjelp døgnoophald eller oppgåver innanfor miljøretta helsevern/anna førebyggjande arbeid er det viktig at kvar kommune/bydel som deltek i slikt samarbeid fører opp **sin del** av desse timeverka. Sjølv om tenesta er lokalisert i ein annen kommune, skal timeverka som er avtalt for kommunes eigne innbyggjarar først opp i matrisen.

Timeverk til legevakt og sosialt førebyggjande arbeid skal ikkje registrerast. Når det gjeld forholdet til helse- og omsorgstenesta i kommunen, skal timeverka til legane og fysioterapeutane i institusjonar for helse- og omsorgstenester registrerast særskilt (funksjon 253). Andre timeverk av legar/fysioterapeutar som er retta mot helse- og omsorgstenesta (t.d. helsetenester i heimen) skal først på dei andre tilgjengelege funksjonane i skjema 1, vanlegvis under funksjon 241: *Diagnose, behandling og re-/habilitering*. For dei andre yrkesgruppene vert timeverka som høyrer inn under helse- og omsorgstenesta henta direkte frå personellregister f.o.m. rapportåret 2003. Fom. 2015 blir tala henta frå A-ordninga.

Omdisponering av fysioterapeutar: I punkt 3-3 blir kommunane bedne om å anslå talet på årsverk for kommunale fysioterapeutar og fysioterapeutar med driftsavtale som blei omdisponert grunna korona gjennom 2020. Til hjelp har me rekna ut det totale talet på årsverk kommunane hadde i utgangen av året frå matrisa i punkt 3-1 for høvesvis kommunalt tilsette fysioterapeutar og fysioterapeutar med driftstilskot.

I anslaget for talet på årsverk som blei omdisponert må talet justerast for lengda på perioden omdisponeringa varte. Dette blir gjort ved hjelp av følgjande formel for kvar enkelt fysioterapeut som blei omdisponert:

$$\text{Årsverk omdisponert} \times \text{lengde på periode (talet på månader)} / 12 \text{ (månader totalt i året)} = \text{Årsverk omdisponert som er justert for lengde på perioden med omdisponering.}$$

Denne berekninga må gjerast for kvar enkelt fysioterapeut som blei omdisponert, og deretter summerast for å få det totale årsverkstalet for kommunen.

Eksempel 1: for ein fysioterapeut i 100 prosent stilling (1 årsverk) som blei fullt omdisponert: 1 årsverk omdisponert x 6 månader (lengde på periode med omdisponering)/12 månader (det totale talet på månader i året) = 0,5 årsverk omdisponert på grunn av korona

Eksempel 2: for ein fysioterapeut i 50 prosent stilling (0,5 årsverk) som er fullt omdisponert: 0,5 årsverk omdisponert x 6 månader (lengde på periode med omdisponering)/12 månader (det totale talet på månader i året) = 0,25 årsverk omdisponert på grunn av korona

Det totale talet omdisponerte årsverk for fysioterapeutane i eksempel 1 og 2 blir da: 0,5 + 0,25 = 0,75 årsverk

Del 4. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

4-1 Svangerskaps- og barselomsorgstenester i kommunen

Det blir spurd om kommunen/bydelen har inngått eit formalisert samarbeid med andre kommunar/bydelar om heile eller delar av jordmortenesta. Med formalisert samarbeid meiner ein at jordmortenesta i to eller fleire kommunar har avtale om samarbeid om heile eller delar av svangerskaps- og barselomsorga.

4-2 Aktivitet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten

For presisering av spørsmåla om aktivitet i helsestasjons- og skulehelsetenesta blir det vist til [rettleiar](#) for tenesta: *Helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Nasjonal faglig retningslinje for helsestasjons- og skolehelsetjenesten (Helsedirektoratet)*. Enkelte sentrale omgrep og forhold er likevel teke med i dette avsnittet.

Helsestasjon	Den delen av den kommunale helse- og omsorgstenesta som utøvar planmessig helsefremjande og førebyggjande helsearbeid retta mot førskulebarn etter helse- og omsorgstenesteloven. Kjernepersonellet er helsesjukepleiar og lege, men også anna personell kan vere engasjert, som jordmor, fysioterapeut, psykolog, tannlege og sosionom.
Helseundersøking/ konsultasjon	Undersøking av enkeltindivid for ei generell vurdering av risiko og helsetilstand basert på opplysningar om livsstilforhold, risikofaktorar, klinisk undersøking og prøver . Inkl.: <i>generell helsekonsultasjon</i> (fullstendig anamnese, klinisk undersøking og vanlege prøver, t.d. barneconsultasjon), <i>målretta helsekonsultasjon</i> (undersøking og prøver valde ut ifrå individuell risiko mv.). Med «fullstendige helseundersøkingar/ legekonsultasjonar av spedbarn innan utgangen av 8. leveveke» sikter vi til dei såkalla 6-vekerskontrollane.
Målretta helseundersøking	Helseundersøking av den enkelte der innhaldet blir bestemt individuelt av opplysningar som finnes, eller kjem fram under undersøkinga, om den enkeltes bakgrunn og tidlegare og nåverande helsetilstand. Målretta helseundersøking har i tillegg ein informativ og pedagogisk målsetting.
Svangerskaps- konsultasjon	Helsekonsultasjon som gravide får hos lege/jordmor på helsestasjonane i samband med eit svangerskap.

Spørsmålet om «Talet på heimebesøk utført av helsesjukepleiar innan 2 veker etter heimkomst frå føde/barselavdeling som første konsultasjon i helsestasjon 0-5 år» avvik noko frå Helsedirektoratets retningslinje som tilrår innan 10 dagar etter heimkomst (heimreisedagen blir tald med som den første av dei 14 dagane.).

Konsultasjonar/helseundersøkingar utført ved ulike alderstrinn skal berre teljast som éin per barn, sjølv om det til dømes har vore to separate konsultasjonar med helsesyster og lege. Med « *Talet på barn med fullførte helseundersøkingar innan utgangen av 8. leveveke* » siktast ein til dei såkalla 6-vekerskontrollane. « *Talet på barn med fullførte 2-årskonsultasjonar med helsesjukepleiar og lege på helsestasjon* » er ei presisering av det tidlegare spørsmålet om talet på 2-3-årskontrollar.

4-3 Helsestasjon for ungdom

Ved utfylling av spørsmål om kommunen har helsestasjon for ungdom, så finst det meir om innhaldet i tenesta i [retteleiar](#) frå Helsedirektoratet.

4-5 Fordeling av årsverk ved Helsestasjons- og skulehelsetenesta

Hensikta er å få ei oversikt over korleis personellressursane målt i avtalte årsverk fordeler seg på dei ulike delane av helsestasjons- og skulehelsetenesta:

- Svangerskaps- og barselomsorg
- Helsestasjon 0-5 år
- Skulehelsetenesta barneskule
- Skulehelsetenesta ungdomsskule
- Skulehelsetenesta vidaregåande skule
- Helsestasjon for ungdom
- Resterande årsverk (som er vanskeleg å plassere i dei andre kategoriane, men som inngår i det totale tilbodet i helsestasjons- og skulehelsetenesta. Administrative årsverk skal ikkje plasserast her, men fordelast ut på dei aktuelle deltenestene.)

Først hentar ein automatisk avtalte timar for helsestasjonar og skulehelsetenesta (f232) rapportert av kommunen i timeverksmatrisene i skjema 1 både for legar (punkt 2-1) og fysioterapeutar (punkt 3-1). Dette blir så rekna om til årsverk (37,5 time blir rekna som eitt årsverk for legar og 36 timar for fysioterapeutar) og summert med avtalte årsverkstal som kommunen har rapportert inn til a-ordninga for det resterande personellet på nærings 86.903 Helsestasjons- og skulehelsetenesta. (Registertala er henta ut 3. veke i oktober 2019.) Desse tre tala blir summerte automatisk. Kommunen skal deretter rapportera talet på årsverk selt til andre kommunar sine helsestasjons- og skulehelsetenester og årsverk kjøpt til slike tenester for eigne innbyggjarar.

Sum talet på avtalte årsverk i helsestasjons- og skulehelsetenesta retta mot eigne innbyggjarar som då kjem opp automatisk, fordeler kommunen/bydelen på dei ulike deltenestene. **Dersom kommunen meiner at dei automatisk utfylte avtalte årsverka ikkje stemmer**, fyller ein i staden ut det som ein meiner er det rette talet på avtalte årsverk ei representativ veke i utgangen av året. Grunngeiv i så fall avviket mellom dei førehandsutfylte tala og tala som blir rapportert i skjema i kommentarfeltet, og undersøkt med løn- og personalkontoret og rett opp eventuelle feil i det som kommunen har rapportert til A-ordninga.

Det er viktig å understreka at det er avtalte årsverk det blir spurd om, kommunane skal difor ikkje korrigera for overtid, korte sjukefråvere o.l.

Følgjande avtalte årsverk skal inkludertast i rapporteringa:

- Vikarar
- Innleidd personell
- Tilsette på prosjekt- og tilskotsmidlar
- Merkantilt personell (t.d. helsesekretær), lokal administrasjon og leiarar

Følgjande avtalte årsverk skal **ikkje** inkludertast i rapporteringa:

- Vakansar
- Langtidssjukemelde

- Permisjonar (permisjon over ein lengre tidsperiode)
- Årsverk knytt til KOSTRA-funksjon 233 Anna førebyggjande arbeid, som t.d. vaksinerings- og smittevern for vaksne, miljøretta helsevern, frisklivssentralar og helsetenester for flyktningar skal ikkje inkluderast. Dette gjeld òg viss desse tenestene er samlokaliserte med helsestasjons- og skulehelsetenesta.
- Dersom flyktningbarn/unge/gravide går til helsestasjon og får oppfølging i tråd med anbefalt helsestasjonsprogram og gjeldande retningslinjer, så skal årsverk til dette inkluderast.

Ved interkommunalt samarbeid om tenesta, skal ein vertskommune berre opplysa om den delen av tenesta som er retta mot egne innbyggjarar. Resten skal bli oppgitt under sal av tenester, og tilsvarende kjøp av tenester retta mot egne innbyggjarar for dei andre deltakande kommunane.

Andre presiseringar når det gjeld rapportering og fordeling av avtalte årsverk:

Dersom ein kommune (a) har elevar som går på vidaregåande skule i ein annan kommune (b) og brukar skulehelsetenesta/HFU der og kommune (a) ikkje betalar kommune (b) for det, så skal dei ikkje rapportere årsverk på det. Viss kommune (a) kjøper tenesta frå kommune (b), så skal kommune (a) rapportere inn årsverka dei kjøper. Kommune (b) må trekkja tilsvarende i frå.

Merkantilt personell (som helsesekretær), lokal leiar og administrasjon skal òg fordelast i høve til kor stor del av årsverka deira som blir brukt i dei ulike deltenestene. Dersom leiaren er tilsett i tenesta og ikkje har eit overordna ansvar også for andre tenester, skal leiarstillinga teljast med (jf. rekneskapsrettleiaren til KOSTRA).

Det er berre årsverk knytt til å følgje opp det arbeidet som er omfatta av helsestasjonsprogrammet/oppfølging av retningslinjene som skal inngå. For meir om kva fagpersonell som skal inngå i helsestasjons- og skulehelsetenesta, sjå Helsedirektoratet sine retningslinjer:

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/helsestasjons-og-skulehelsetjenesten/fellesdel-ledelse-styring-og-brukermedvirkning>.

Dersom barn/unge/gravide blir sende vidare til oppfølging i andre tenester som følgje av ein konsultasjon/time i helsestasjons- og skulehelsetenesta, så skal ikkje årsverk i oppfølginga rapporterast inn. Døme på andre tenester som heller ikkje skal rapporterast kan vera familiesenter, miljøarbeidarar, folkehelsekoordinator, kriseteam, psykososial teneste for barn og unge, smittevern for vaksne og reisevaksinerings- og vaksne, ernæringsrådgiving, heimrettlegg, rusførebyggjande arbeid, hørselstenester, ansvarsgrupper, følge- og beredskapsteneste, tuberkuloseførebyggjande arbeid, lågterskel helsetilbod, habilitering eller ergoterapi for barn.

Avgitt personell i helsestasjons- og skulehelsetenesta: I punkt 4-5 blir kommunane bedne om å anslå talet på årsverk som er avgitt frå helsestasjons- og skulehelsetenesta grunna korona gjennom 2020 til anten koronarett arbeid eller andre oppgåver utanfor helsestasjons- og skulehelsetenesta.

I anslaget for talet på årsverk som blei avgitt må talet justerast for lengda på perioden det blei avgitt personell. Dette blir gjort ved hjelp av følgjande formel for kvar enkelt tilsett i helsestasjons- og skulehelsetenesta som blei avgitt:

Årsverk avgitt x lengde på periode (talet på månader) / 12 (månader totalt i året) = Årsverk avgitt som er justert for lengde på perioden i løpet av året.

Denne berekninga må gjerast for kvar enkelt tilsett som blei avgitt, og må deretter summerast for å få det totale årsverkstalet.

Eksempel 1: for ein helsesjukepleiar i 100 prosent stilling (1 årsverk) kor heile årsverket blei avgitt: 1 årsverk avgitt x 6 månader (lengde på periode der årsverk ble avgitt)/12 månader (det totale talet månader i året) = 0,5 årsverk avgitt grunna korona

Eksempel 2: for ei jordmor i 50 prosent stilling (0,5 årsverk) som blei fullt avgitt: 0,5 årsverk avgitt x 6 månader (lengde på periode der årsverk blei avgitt)/12 månader (det totale talet på månader i året) = 0,25 årsverk avgitt grunna korona

Det totale talet avgitte årsverk for personell i helsestasjons- og skulehelsetenesta i eksempel 1 og 2 blir då: 0,5 + 0,25 = 0,75 årsverk

Del 5. Frisklivssentralar

Det er inga utvida kartlegging av frisklivs-, lærings- og mestringstilbod i årets skjema. Det årlege spørsmålet om kommunen har frisklivssentral har blitt erstatta med spørsmål om kommunane sine innbyggjarar har tilgang til frisklivssentral i eigen eller i annan kommune. Vidare blir det spurd om samarbeid med andre kommunar, som kan vera alt frå eit periodevis samarbeid om enkeltkurs til ein felles frisklivssentral. For å bli rekna som eit *interkommunalt samarbeid*, må dette vere eit formalisert samarbeid mellom kommunar/bydelar om frisklivssentral(ar). For meir om innhald i frisklivssentralar, sjå [retteleiar](#): *Veileder for kommunale frisklivssentraler – Etablering, organisering og tilbud*. (Utgitt: februar 2011, oppdatert mars 2019. IS-1896, Helsedirektoratet).

Del 6. Re-/habilitering

Nokre spesielle definisjonar:

For meir informasjon om omgrepa i spørsmål om re-/habilitering (del 6, spørsmål 6-1) viser me til følgjande lov og forskrift om re-/habilitering og individuelle planar:

Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator:

<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20111216-1256.html>

Del 7. Psykologar i den kommunale helse- og omsorgstenesta

Denne delen av skjema omhandlar psykologkompetansen i den kommunale helse- og omsorgstenesta. Frå 2020 tredde eit lovkrav i kraft om at kommunane skal ha knytt til seg psykologkompetanse som ein del av kommunen sitt ansvar for helse- og omsorgstenester (Lov om kommunale helse- og omsorgstenester, § 3-2). Psykologar er i denne samanhengen psykologar med profesjonsutdanning eller spesialisering, og med godkjent autorisasjon i Noreg. Psykologar tilsett i sosialsektoren, som t.d. PPT og barnevern er **ikkje** inkludert i denne samanhengen.

Dei kommunale helse- og omsorgstenestene omfattar funksjonane:

- 232 Førebygging, helsestasjons- og skulehelseteneste
- 233 Anna førebyggjande helsearbeid
- 234 Aktiviserings- og servicetenester overfor eldre og personar med funksjonsnedsettingar
- 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering
- 253 Helse- og omsorgstenester i institusjon
- 254 Helse- og omsorgstenester til heimebuande (er ikkje inkludert i matrisene for legar og fysioterapeutar i punkt 2-1 og 3-1)
- 256 Tilbod om augeblikkeleg hjelp døgnopphald i kommunane.

Det blir i denne delen av skjema spurd om kommunen/bydelen har **tilsett** psykolog(ar) som arbeider i den kommunale helse- og omsorgstenesta, eventuelt om det er lyst ut psykologstillingar i løpet av 2020. Det blir også spurd om kommunen/bydelen har eit formalisert samarbeid med andre

kommunar/bydelar om heile eller deler av psykologstillinga(ne). Vidare blir det spurd om kommunen/bydelen har knytt til seg psykologkompetanse gjennom kjøp frå andre, t.d. andre kommunar, private psykologtenester og spesialisthelsetenesta. Ved kjøp blir det også spurd om psykologkompetansen er lokalisert i eller utanfor kommunen.

Det blir vidare spurd om kva oppgåver arbeidet til psykologen/psykologane er retta inn mot. Oppgåvene det blir spurd om, samt døme på kva type arbeid som kan inngå under kvar av desse oppgåvene, er som følgjer:

System- og samfunnsretta arbeid:

- planarbeid, tenesteutvikling, administrativt arbeid
- deltaking i folkehelsearbeid
- samhandling mellom ulike deltenester innad i kommunen og med andre tenester

Rettleiing/fagstøtte til personell/tenester i kommunen

- rettleiing, konsultasjon
- fagutvikling, undervisning, opplæring

Helsefremjande og førebyggjande arbeid

- opplysning, råd og rettleiing for å fremje helse og førebygge problem, sjukdom eller skade
- fremje psykisk helse, trivsel, gode sosiale og miljørelaterte forhold retta inn mot ulike målgrupper og arenaer
- førebyggje og avdekke problem knytt til psykisk helse, rus, vald og overgrep

Behandlings- og oppfølgingstilbud

- kartlegging, utreiing og diagnostisering
- behandling for enkeltpersonar, par, familiar og grupper
- deltaking i psykososial beredskap og oppfølging

Denne delen inneheld også spørsmål om psykologar som er tilsett i den kommunale helse- og omsorgstenesta har vore omdisponert i 2020 grunna **korona**, og eventuelt kva type arbeid.